

Plantaginales

Skorocelotvaré

(SPRACOVALA E. KMEŤOVÁ)

Plantaginaceae J u s s .

Skorocelovité

Jednoročné až trváce byliny. Listy spravidla v prízemnej ružici, zriedka byľové, striedavé alebo protistojné, vždy bez prílistkov, celistvé, s paralelnou žilnatinou. Súkvetia sú pazušné, podlhovasté alebo hlávkovité terminálne klasy. Kvety 4-početné, pravidelné, obojpohlavné, malé, sediace v pazuchách listeňov. Kalich trváci. Koruna suchoblanitá, neprchavá, štvorlaločná, s krátkou rúrkou. Tyčinky 4, nitky rovnako dlhé alebo dlhšie ako pohyblivé peľnice a dlhšie ako čnelka. Semenník vrchný, dvojpľodolistový, dvojpuzdrový. Čnelka 1, nitovitá, s jednoduchou predĺženou chlpatou bliznou. Plod je viečkatá, pod polovicou kruhovito pukajúca tobolka. Semená majú endosperm. Osemenie niektorých druhov po navlhčení slizovatie.

Kľúč na určenie rodov

- 1a Byľe nerozkonárené stvolý. Listy v prízemných listových ružiciach, striedavé 1. *Plantago*
 1b Byľe rozkonárené. Listy byľové, protistojné 2. *Psyllium*

1. *Plantago* L.

Skorocel

Jednoročné a trváce, holé až husto chlpaté byliny. Listy striedavé, v prízemných listových ružiciach, jednoduché, čiarkovité, kopijovité, elipsovité až okrúhlasté, celistvookrajové, oddialene pílkovité, zvlnené, alebo na báze s niekoľkými zubmi alebo lalokmi. Stvol 1 alebo viac, s vrcholovým klasom. Kvety pravidelné, obojpohlavné, v pazuchách šupinatých listeňov. Kalich suchoblanitý. Koruna lievikovitá alebo svitnikovitá, biela alebo hnedastá, rúrka koruny krátka, valcovitá, holá alebo chlpatá, so 4-laločným, naspäť vyhnutým lemom. Tobolky vajcovité, 2–6 mm dlhé, v dolnej časti suchoblanité, viečko opadavé, tuhšie. Semená bochníkovité alebo nepravidelne mnohouholníkovité, s centrálnou plodovou jazvou, 1–4 mm dlhé,